

Univers Pedagogic

pro

25 (908),
20 iunie 2024

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

A FOST APROBAT UN NOU NOMENCLATOR AL DOMENIILOR ȘI SPECIALITĂȚILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

Un nou Nomenclator al domeniilor și specialităților în învățământul superior a fost aprobat de Guvern. Documentul conține peste 30 de specialități noi, necesare pe piața muncii. Printre acestea se numără: Inteligența artificială, Design grafic și tehnologia de tipar, Producție muzicală și inginerie de sunet, FitoBioTehnologii, Sport social și consultanță în sport, Nutriție și dietetică ș.a.

MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

APROBAT ÎN ȘEDINȚA DE GUVERN

12 Iunie 2024

Ministrul Dan Perciun a menționat că scopul documentului este de a crește gradul de angajare a absolvenților în câmpul muncii, de a compatibiliza diplomele emise de către instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova cu cele eliberate de universitățile

din UE, dar și de a promova internaționalizarea învățământului superior din țara noastră.

Nomenclatorul a fost elaborat în baza recomandărilor Clasificatorului Internațional Standard al Educației, emis de Comisia Europeană în vederea implementării uniforme a cadrului normativ al formării profesionale nonterțiare și terțiare. Acesta este constituit din 10 domenii fundamentale ale științei, culturii și tehnicii, 25 domenii generale de studii, 70 domenii de formare profesională pentru licență și master, 47 domenii de studii pentru

doctorat și 201 de programe de studii la ciclul I, licență. Comparativ cu Nomenclatorul anterior, noul document este structurat în 2 domenii de bază pentru toate ciclurile de studii superioare: fundamental și general, cu specificarea domeniului de studii profesionale pentru Licență și Master, precum și unul separat - pentru domeniul de studii la Doctorat. Totodată, au fost optimizate mai multe programe de studii superioare de licență care erau prea înguste și nesolicitate pe piața muncii, inclusiv au fost modernizate denumirile mai multor specialități.

Gimnaziul „Taras Șevcenko” va deschide clase cu predare în limbile ucraineană și română

În anul următor de studii gimnaziul „Taras Șevcenko” din Chișinău va inaugura mai multe clase cu predare în limbile ucraineană și română. Această inițiativă vine în sprijinul copiilor refugiaților ucraineni și al etnicilor ucraineni din Republica Moldova, oferindu-le posibilitatea de a-și continua studiile în limba maternă și de a se integra mai ușor în sistemul educațional moldovenesc.

obține suport financiar necesar renovării și dotării spațiilor de studii și a sălilor de sport, precum și pentru traducerea manualelor în limba ucraineană.

„Este esențial să le oferim copiilor refugiaților ucraineni un mediu educațional favorabil și oportunități egale de învățare. Deschiderea acestor clase reprezintă un pas important în acest sens,” a declarat un reprezentant al MEC.

În școlile și grădinițele din Republica Moldova sunt încadrați peste 2300 de copii din Ucraina, iar această inițiativă va contribui semnificativ la integrarea lor în sistemul educațional și la menținerea identității lor culturale și lingvistice.

Clasele vor fi disponibile atât la ciclul primar (I-IV), cât și la cel gimnazial (V-VIII). Elevii vor studia în ambele limbi, cu respectarea curriculumului național. Profesorii vor fi selectați din rândul refugiaților și al cadrelor didactice din Moldova, care cunosc limba ucraineană. Pentru a asigura o educație de calitate, se vor organiza cursuri de instruire pentru profesori și diverse activități culturale pentru elevi, menite să îmbunătățească competențele lingvistice.

Ministerul Educației și Cercetării (MEC) poartă în prezent discuții cu parteneri internaționali, pentru a

ABSOLVENȚII UPSC, ÎN DISCUȚII CU MINISTRUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

Absolvenții Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău (UPSC) au avut oportunitatea de a se întâlni cu ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun, într-o discuție importantă privind repartizarea în câmpul muncii pe locuri vacante. Evenimentul a fost deschis de rectorul UPSC, Alexandra Barbăneagră, care a felicitat absolvenții pentru parcursul lor academic și i-a încurajat să-și urmeze obiectivele profesionale cu determinare. Dumneaei a exprimat sprijinul continuu al instituției pentru absolvenți, subliniind importanța integrării acestora pe piața muncii și urându-le succes în carierele lor viitoare.

Ministrul Educației, Dan Perciun, a prezentat obiectivele noului regulament de încadrare în câmpul muncii pentru absolvenții din domeniul Științe ale Educației. Acesta a încurajat tinerii să aplice pentru posturile vacante și a evidențiat sprijinul

ministerului în facilitarea procesului de tranziție de la statutul de student la cel de tânăr specialist.

Galina Rusu, secretar de stat în cadrul Ministerului Educației și Cercetării, a oferit o prezentare detaliată a prevederilor reglemen-

tului și metodologiei de încadrare în câmpul muncii. Aceasta a explicat procesul de completare a formularului necesar, lista locurilor vacante disponibile pentru concurs și elementele-cheie ale procesului de recrutare.

Publicul, format din absolvenți, decani și cadre didactice, a participat activ la discuții, adresând întrebări și discutând cazuri individuale. Sesiunea extinsă de întrebări și răspunsuri a oferit fiecărui absolvent șansa de a primi răspunsuri personalizate și detaliate.

Un moment important al evenimentului a fost intervenția doamnei Viorica Andrițchi, director al Institutului Național pentru Educație și

Leadership, care a vorbit despre misiunea instituției pe care o conduce. Ea a subliniat rolul institutului în promovarea excelenței în educație și formarea liderilor educaționali. De altfel, INEL se angajează să susțină și să dezvolte lideri educaționali, capabili să aducă schimbări pozitive în sistemul de învățământ, să inspire și să pregătească profesioniști dedicați, care vor contribui la transformarea educației. Întâlnirea cu ministrul

Dan Perciun a reprezentat o oportunitate valoroasă pentru absolvenții UPSC de a înțelege mai bine procesul de încadrare în câmpul muncii și de a primi îndrumări directe de la oficialii ministerului. Evenimentul a subliniat angajamentul autorităților de a sprijini tinerii specialiști și de a asigura o tranziție eficientă și motivantă de la studii la carieră.

În final, absolvenții au plecat de la eveniment cu o mai mare încredere în viitorul lor profesional, având clarificate toate aspectele legate de procesul de repartizare pe locurile vacante și fiind siguri de sprijinul oferit de Ministerul Educației și Cercetării.

UPSC: medalii de aur la Salonul „Traian Vuia” din Timișoara

În perioada 13-15 iunie 2024, la Timișoara, România, s-a desfășurat Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian Vuia”, eveniment prestigios care poartă numele renumitului inventator român și pionier al aviației mondiale. La această competiție Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a obținut recunoaștere internațională prin câștigarea a două medalii de aur pentru lucrările prezentate. Lucrări premiate cu medalii de aur, bazate pe un ciclu de brevete de invenție, sunt: **Procedee eficiente de cultivare a plantelor de cultură în baza unor compuși co-ordinativi** (autori – Eduard Coropceanu, Anastasia Ștefiriță, Ion Bulhac); **Medii nutritive pentru obținerea preparatelor enzimatice** (autori – Eduard Coropceanu, Alexandra Deseatnic-Ciloci, Maria Stratan, Steliana Clapco, Ion Bulhac).

Aceste lucrări au fost apreciate pentru inovațiile lor și potențialul de a aduce contribuții semnificative în domeniile agriculturii și biotehnologiei.

În semn de recunoaștere a excelenței în cercetare și inovare, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a acordat Cupa „Excelență academică” Universității de Științele Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara. Acest gest simbolic subliniază colaborarea fructuoasă și respectul reciproc dintre cele două instituții.

Profesorul universitar Eduard Coropceanu a fost distins cu un Premiu special și o cupă de la trei instituții de învățământ superior din România, pentru ciclul său valoros de lucrări în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării. Instituțiile care au oferit aceste premii sunt: Universitatea Politehnică din Timișoara; Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu-Jiu; Universitatea de Științele Vieții „Regele Mihai I” din Timișoara

Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian Vuia” reprezintă o platformă importantă pentru prezentarea celor mai recente descoperiri și inovații din diverse domenii. Participarea Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” și succesul obținut confirmă angajamentul instituției în promovarea excelenței academice și a inovației. Aceste realizări nu doar că ridică prestigiul universității pe plan internațional, dar și contribuie la dezvoltarea unor soluții inovatoare, care pot avea un impact pozitiv în societate.

Succesul obținut la acest salon internațional încurajează Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău să continue eforturile de cercetare și dezvoltare, promovând colaborările internaționale și contribuind la progresul științific și tehnologic. Recunoașterea internațională obținută este un testament al dedicării și expertizei cadrelor universitare și studenților implicați în proiecte inovative.

TINERI CERCETĂTORI

Valeriu Ostalep și Gabriel Toma – savanți în devenire

„Anul 2024 a venit cu o serie de succese pentru fiecare din noi, povestesc Valeriu Ostalep și Gabriel Toma, elevi la liceul Teoretic „Orizont”, filiala Ciocana. Totul a început în luna ianuarie, când am avut ocazia să participăm la o prestigioasă olimpiadă de fizică și astronomie în orașul Houston, SUA. Ulterior, am pus în aplicare proiectul nostru „Generatorul autonom de apă atmosferică”, un dispozitiv menit să condenseze umiditatea din aer, oferind o soluție pentru criza de apă pe plan mondial.

Gabriel Toma și Valeriu Ostalep

Olimpiada internațională de fizică și astronomie „Copernicus Olympiad”, Universitatea Rice, Houston

În luna octombrie 2023 a avut loc etapa preliminară a acestui concurs, unde ambii am obținut medalii de bronz. Această reușită ne-a permis să participăm la etapa internațională a concursului, desfășurată între 9-13 ianuarie în orașul Houston, Texas. În cadrul acestei olimpiade, am avut ocazia de a trăi un amalgam de experiențe și momente frumoase, participând la excursiile și activitățile organizate pentru olimpicii din toată lumea.

În această perioadă am vizitat muzeul de științe naturale din Houston, observatorul Humble, zgârie-norii din centrul orașului, sediul NASA și tot complexul științific uriaș din acea zonă, inclusiv un tur privat spre camera din care a fost coordonată prima misiune Apollo pe Lună.

În acest context, am avut ocazia să cunoaștem reprezentanții multor țări din toată lumea (Brazilia, Bolivia, Vietnam, Azerbaidjan, Kazahstan etc.), cu care am stabilit legături de lungă durată.

Ceremonia de premiere a avut loc pe data de 13 ianuarie 2024. În această zi am aflat rezultatul îmbucurător obținut: o medalie de aur și una de argint. Suntem onorați că am avut ocazia să reprezentăm Republica Moldova la nivel internațional. Ambii am trăit o deosebită plăcere și mândrie în momentul premierii pe scenă, ținând drapelul țării noastre în mâini. Prin această experiență plăcută în inima orașului Houston, SUA, sperăm că am încurajat mai mulți elevi din Republica Moldova să-și reprezinte ei înșiși țara la viitoarele ediții ale acestui concurs.

Pentru a concura la o astfel de olimpiadă, este nevoie de o pasiune puternică pentru fizică și astronomie care, în cazul nostru, a pornit de la o vârstă fragedă.

Valeriu Ostalep: Eram interesat de astronomie de când eram copil. Mă fascinau temele, precum diversitatea corpurilor cerești, proprietățile lor și tot felul de teorii, ipoteze despre universul observabil. Primul lucru legat de astronomie, care, de asemenea, m-a fascinat cel mai mult, a fost observarea Căii Lactee într-una din călătoriile cu familia

mea. Admirând vastitatea miriadelor de luminițe, m-am simțit atras de imensitatea acestora, trezindu-mi un interes deosebit față de studiul lumii în care trăim.

Gabriel Toma: Eram un copil ce se arăta mereu curios de împrejurări. Fiind mic, toate răspunsurile la întrebările „de ce...” mi-au fost oferite de tatăl meu, iar asta mi-a provocat această dorință de a cunoaște mai multe. Cu trecerea timpului și propriile aprofundări în diverse teme ale fizicii, am descoperit treptat magia și paradoxurile din domeniile cele mai palpabile, precum fizica cuantică sau nucleară, și misterele astronomiei. Orice-

cu privire la lucrurile care îi plac cu adevărat sau domeniul de carieră. În cazul nostru, îndrăgim fizica, astronomia și alte discipline ce țin de domeniul real. Toți trebuie să își aleagă propria pasiune sau direcție în viață, ținând cont de propriile obiective și talente. La fel de importantă este munca depusă din partea fiecăruia pentru a-și atinge obiectivele propuse.

Concursul republican de proiecte MOLDSEF și generatorul autonom de apă atmosferică

La sfârșitul lunii august 2023 ne-a venit o idee neobișnuită. Am decis să construim un dispozitiv care va veni ca o soluție fezabilă pentru criza globală de apă. Am aflat de curând că statisticile în acest domeniu sunt triste, iar o astfel de soluție ar fi mai mult decât binevenită. Astfel, am conceput *Generatorul Autonom de Apă Atmosferică* – un dispozitiv care produce până la 15 litri de apă curată pe zi, îmbogățită cu minerale, fără a depinde de oricare sursă de electricitate sau combustibili, din nimic altceva decât umiditatea atmosferică. Procesul de construire a acestui prototip a fost unul dificil și, pe tot parcursul celor 6 luni de muncă, am întâmpinat o serie de obstacole, pe care am reușit să le depășim cu succes. În tot acest timp, am dobândit o experiență neprețuită de concepere a unui produs sau invenție, de la început până la urmă. Am avut de respectat norme internaționale, a trebuit să consultăm experți în domeniu, să efectuăm studii pro-

Tinerii și invențiilor

funde în arealele cercetate, am trecut prin procesul de achiziționare a componentelor de la mari furnizori internaționali și, nu în ultimul rând, prin procesul de patentare, pentru a produce această mașinărie așa cum a fost concepută din start. Pe data de 16 februarie 2024 procesul de asamblare s-a încheiat cu succes, iar în aceeași zi am participat la Concursul Republican MOLDSEF, care a durat 3 zile. Odată cu scorurile oferite de jurați, am obținut locul trei la această olimpiadă națională. Proiectul nostru nu se încheie aici, continuăm cu mici perfecționări, apoi planificăm să participăm la o serie de concursuri internaționale, care apreciază cu adevărat potențialul unor astfel de proiecte.

Pentru conformitate,

Valentina CURECHI,
profesoară de limba
și literatura română,
LT „Orizont”, filiala Ciocana

Inga Zaim-Galozinschi: „Cu ajutorul celor mai calificați profesori de la UPSC, am atins un nivel de care se mirau și vorbitorii nativi de germană”

Într-un dialog sincer și inspirat despre cariera în predarea limbilor străine, doamna Inga Zaim-Galozinschi, profesoară la Liceul Teoretic „Orizont”, împărtășește cu noi nu doar pasiunea sa pentru educație, ci și experiența personală, care au influențat alegerea sa de a deveni pedagog. Cu o vastă activitate în predarea limbilor germană și

franceză, ea reflectează asupra motivațiilor care au ghidat-o, provocărilor întâlnite și reușitelor obținute în cariera sa pedagogică. În continuare, descoperim cum determinarea și devotamentul ei au transformat lecțiile de limbă germană într-o oportunitate captivantă pentru elevii săi.

– Dnă Inga, în timp ce urmăream cu câtă pasiune predați limba germană elevilor de la Liceul Teoretic „Orizont”, m-am întrebat dacă nu proveniți dintr-o localitate germanofonă. Este așa?

– Sunt născută în satul Borosenii Noi, raionul Râșcani, localitatea de origine a tatălui meu. La vârsta de 2 ani am trecut cu traiul în orașul Soroca, raionul natal al mamei mele. Acolo am crescut și am copilărit. Nu provin dintr-o localitate germanofonă.

– În timpul școlii tot ați studiat limba germană sau aveți alte opțiuni pentru studiul limbilor străine?

– În timpul școlii am studiat limba franceză. În clasa a doua a revenit din România fiica doamnei noastre învățătoare, și timp de un an a fost profa de franceză. Ea a devenit un model de libertate pedagogică. Era altfel. Organiza orelle interactive și diferit, dar foarte captivant. Era tânără, era îmbrăcată în piele, iar în acele timpuri era un act de curaj să vii la școală în pantaloni de piele. Îmi sună și acum în urechi „O-la-la”, care m-a cucerit complet. Și atunci mi-am dorit să devin profesoară de franceză.

– Care sunt principalele Dvs. motive și pasiuni, care v-au condus în domeniul predării limbilor străine?

– Prima mea învățătoare, care mi-a fost și nașă de botez, a fost primul meu exemplu de pedagog, doamna Nadejda Cucereavaia, să-i fie țărâna ușoară. Însă inspirată am fost de fiica Dumneaei, dna Viorica. Tânăra profesoară de franceză care, revenită de la Cluj și care vorbea impecabil, fără accent și atât de melodios. Eu zic că dna Viorica a ajuns în viața mea deloc întâmplător. A avut rolul de a planta un vis în sufletul meu de copil. Un vis care a crescut pe an ce trecea tot mai mare. Iar toate acțiunile mele, oamenii pe care îi întâlneam nu faceau decât să mă conducă spre realizarea cât mai eficientă al acestui vis de copil. Doamna a fost profesoară de franceză un singur an, dar și-a lăsat amprenta pe soarta mea pentru toată viața. Dânsa a plecat peste hotare și nu a mai lucrat nicio zi în domeniul pedagogic. Menirea ei a fost, probabil, să-mi transmită mesajul Celui-de-Sus ce

am de făcut pe acest pământ. Mă bucur că am ajuns profesoară de limbă străină. M-aș bucura enorm, dacă într-o zi unul dintre discipolii mei își va aminti de mine tot cu aceeași căldură și recunoștință.

– La începutul carierei Dvs. ați fost o perioadă în rol de metodist în taberele de vară. Povestiți-ne și despre acest aspect.

– În localitatea din care provin am fost încadrată în ONG-uri. Am avut în jurul meu Oameni extraordinari. Oameni care munceau voluntar și prin exemplul lor au lăsat amprente pe dorințele și visurile mele. Taberele de vară, unde era multă muncă de voluntariat, erau un alt vis. Simțeam că acolo m-aș regăsi. Printre copiii care au nevoie de energia mea. Așa că, fiind în anul doi la Colegiul Pedagogic din orașul Soroca, când ni s-a comunicat că vom avea posibilitatea să lucrăm în calitate de educator într-o tabără, am spus „da” fără ezita-

cântă sufletul, pentru că este rezultatul muncii noastre enorme de atunci. Repet: nimic nu este întâmplător.

– Care au fost cele mai valoroase experiențe din timpul studiilor universitare, ce v-au pregătit pentru cariera actuală?

– Atâtea experiențe frumoase am trăit în cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”, că nici nu știu de la care să încep a povesti.

Acolo m-am format ca pedagog. Acolo au fost profesorii care au descoperit potențialul meu și m-au îndrumat cum să-l valorific la cote maxime. Dna Maria Guzun, dna Natalia Celpan, dna Ludmila Samson mi-au fost exemple de profesori de franceză profesioniști, cu verticalitate pedagogică, iar exemplul Mărilor lor încerc astăzi să-l urmez. La UPSC am întâlnit Oameni de valoare, precum dna Ala Lipceanu, dna Elena Manole, dna Tatiana Goro, dl Victor Chiseliov.

re. Am lucrat cu pasiune și dragoste față de acei copii și m-am încadrat de minune în activitățile în aer liber. Fiecare mea veselă și jucăușă, însă foarte responsabilă, i-a motivat pe membrii administrației să-mi ofere, chiar în următorul an, funcția de metodist. Un rol care mi l-am asumat cu mare responsabilitate. Însă nu pot să nu menționez că rezultatele muncii mele s-au datorat în mare parte echipei minunate de educatori, cu ajutorul cărora am reușit să facem lucruri extraordinare. Întotdeauna, eu ca persoană, am lucrat cel mai bine în echipă. Astăzi îi întâlnesc uneori pe foștii copii, deja adulți, care își amintesc cu căldură de acea perioadă, iar mie îmi

Am simțit că studenții care învață bine sunt apreciați. Participând la diverse proiecte, am reușit să vizitez Germania. Pe atunci doar cu viză aveai posibilitatea să ajungi în Europa. Aceasta a și devenit cea mai valoroasă experiență.

– Ce v-a inspirat să alegeți să deveniți profesor de limbă germană, mai ales într-o țară unde studierea acestei limbi nu pare să fie la fel de populară ca și a altor limbi străine?

– Probabil că limba germană m-a ales și nu invers. Ziceam mai devreme ca avea Cel-de-Sus un plan pentru mine. Niciodată nu am ales calea ușoară, iar limba germană mi s-a părut cea mai dificilă limbă, atunci când depuneam actele de admitere la UPSC. Am analizat bine, cărei limbi străine să-i ofer 4 ani de studiu...

Limba franceză, pe care deja o posedam suficient de bine, trebuia să-mi asigure un bănuț. Din anul doi de facultate deja eram angajată ca profesor de franceză la un centru de limbi străine. Limba germană o învățam pe atunci de la zero. Era a doua limbă de studiu, căreia îi dădusem prioritate sporită. Doream să o aduc la un nivel de cunoaștere, cel puțin ca franceza.

Soarta a fost ca în anul II de facultate să fie comasate două grupe de

studenți și să fim trecuți la catedra de limbă germană. Eram speriați oarecum, pentru că aceasta presupunea un examen de stat în limba germană. Urma să ne asumăm o responsabilitate și mai mare. Însă, ca astăzi îmi amintesc, blândețea din vocea dnei Ala Lipceanu, care ne-a convins că îi vom mulțumi peste ani de această decizie. Așa și este!

Astfel, am învățat limba germană la un nivel și mai înalt. Cu ajutorul celor mai calificați profesori de la catedra de filologie germane, am atins un nivel de care se mirau vorbitorii nativi, cum am reușit să ating acest nivel de cunoștințe lingvistice, fără a face studiile într-o țară germanofonă. Era, de fapt, simplu. Cei mai buni profesori ne-au ghidat. Iar eu eram ca un burete. Învățam tot ce este posibil din toate sursele posibile. Mă aflam cea mai mare parte din timp prin bibliotecă, iar noaptea, când se stinge lumina, eram pe holul căminului studentesc, citind și studiind. Atunci nu erau posibilitățile de astăzi, cu răspuns la orice întrebare printr-un click distanță.

– Întrucât ați avut experiență în predarea limbii franceze înainte, ce factori sau evenimente v-au determinat să faceți tranziția către predarea limbii germane și să vă dedicați acestei limbi în mod special?

– Cumva, lucrurile au evoluat de la sine. La absolvirea universității, cu „10” pe linie la examenele de licență, am aplicat îndată la studiile de masterat. Am reușit să obțin o bursă la catedra de limbă germană, în timp ce eram deja acceptată ca profesor de limbă franceză, full time, la un liceu din capitală. Pe atunci salariile profesorilor erau foarte mici. Iar ofertele legate de limba germană – mult mai atractive. Așa m-am pomenit că am început să trec treptat din pedagogie în sfera business, doar cu un bagaj de cunoștințe lingvistice acumulate în anii de facultate.

În companiile internaționale în care am lucrat am acumulat o varietate de abilități valoroase. Într-un mediu internațional, am interacționat cu oameni din cultura germană, ceea ce mi-a dezvoltat abilitățile de comunicare interculturală. Companiile internaționale adesea implementează tehnologii avansate și soluții digitale.

Lorina Bălțeanu, gravitând între locul de naștere și Paris

Lorina Bălțeanu (n.1960, Peciște, Rezina) este poetă, romancieră, licențiată a Institutului de Literatură „M.Gorki” din Moscova și a Universității din Dijon. În 1984 la Chișinău îi apare volumul de versuri „Obstacolul sticlei”, după care „Cioburi” în 1990, și în 1997 - „Poeme de sticlă”. Între 1992 și 1998 este directoroarea Fundației Soros Moldova, iar din 1998 - directoroarea a Trustului de Presă „Medialog”. În anul 2000 se stabilește la Paris, unde se lansează în design de interior și își creează propria marcă de bijuterii.

Așadar, poeta și romanciera Lorina Bălțeanu, după o lungă tăcere de două decenii și ceva, ne-a surprins cu primul său roman cu un titlu intrigant „Legată cu funia de pământ”, apărut în 2023, la editura „Cartier”. Iar anul acesta romanul a fost editat la Paris în traducerea lui Marily Le Nir. Cartea este inclusă în programul „Chișinăul citește” al Bibliotecii Municipale „B.P.Hasdeu”. Lansarea romanului s-a produs relativ nu demult, la Biblioteca „Transilvania”, fiind prezentă și o clasă de liceenii din capitală, în frunte cu Liliana Orehovschi, profesoară de limba și literatura română la liceul „Gauđeamus”. Surpriza cea mare a fost că de la Paris a venit și autoar-

ea, care locuiește de 24 de ani acolo. Putem zice că pentru scriitoare a fost o probă de foc și o primă întâlnire din cadrul programului „Chișinăul citește”. A fost o lansare neordinară, fără cuvinte gratuite și laude excesive, dar, pe alocuri, s-a polemizat foarte aprins, Lorina Bălțeanu fiind o personalitate complexă, cu un caracter vulcanic. De fapt, chiar ea a recunoscut tranșant într-un interviu solicitat de scriitorul Emilian Galaicu-Păun și publicat recent în una din revistele literare din republica noastră: „Nicolae Esinencu mi-a dat permisiunea să fiu teribilistă. Ca și el. Iar Aureliu Busuioc - dreptul la replică.”

În cele ce urmează oferim atenției cititorului doar câteva spicu-

ri din discuția propriu-zisă cu ocazia lansării romanului „Legată cu funia de pământ” de Lorina Bălțeanu.

Alexandra Tănase, fostă profesoară de limba și literatura română: „Eu o să pornesc de la decodificarea titlului, pentru că este un titlu parcă mai bizar, mai neobișnuit, este un enunț aproape. Metafora aceasta ne duce la gândul că ar fi

vorba despre țărani noștri, care nu se pot despărți de pământ, deși țărani de astăzi nu mai sunt cei care au fost cândva. Acum desprinderea de pământ aparent este mai simplă și mai ușoară... Dacă ești legat de pământ, într-un fel ești legat de tine însuși, de ființa ta umană, de starea de spirit specifică pentru fiecare om. Romanul este o surpriză, este povestea vieții unei copile. Eu, când am citit cartea, mi-am adus aminte de un roman al scriitoarei franceze Simone de Beauvoir „Memoriile unei fete cumini”. M-a marcat într-un fel motivul acela al rușinii de sat. Copila visa să plece din sat. Și noi, când am fost copii, la fel am visat să plecăm, fie la Chișinău, fie la Bălți. Pe parcurs intuim că acest dor de ducă parcă nu este al acelei copile, care avea 5-7 ani, dar este dorul de ducă al generației prezente acum aici în sală... Pentru că migrația în secolul XXI devine o banalitate parcă, doar dorul pe care îl avem, îl purtăm cu noi. Mulți dintre cei plecați nici nu se gândesc să revină. Pentru că acest dor de ducă, din punct de vedere al autoarei sau al personajului descris, este dorul de a cunoaște. Ceea ce m-a impresionat este că vedem o copilă foarte sensibilă la ceea ce se întâmplă în jur. Totul ce este descris în cartea aceasta și ce ține de viața cotidiană din spațiul rural e legat de

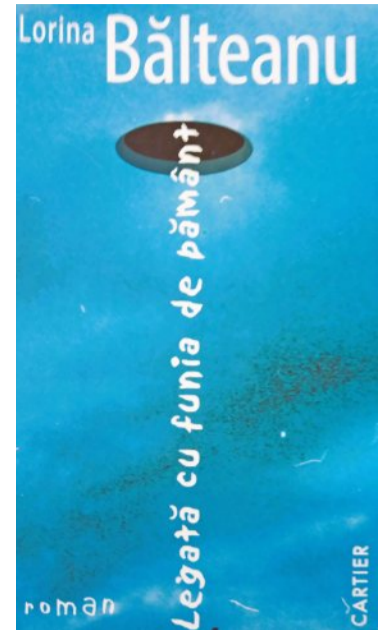
niște momente parcă superstițioase dar, de fapt, sunt niște momente care dau răspuns la niște întrebări... Prin gura acestei copile autoarea face și o concluzie: fiecare om are un drum. Iată ce spune ea: „fiecare drum duce undeva; unul duce la prisacă, altul la fermă, altul până la poalele pădurii și acolo se pierde în iarbă”.

Liliana Orehovschi, profesoară de limba și literatura română la liceul „Gauđeamus”: „Eu am organizat cu liceenii un recital de poezie și, căutând cărți de poezie, am dat și de cartea aceasta de proză și am început s-o citesc. Am ajuns la concluzia că și aici există poezie, e un stil atât de elegant și atât de înduioșător. Este ceea ce spune fetița aceasta, care e și narator, și personajul cărții. Încât nu-i chip să n-o îndrăgești, e foarte sinceră și vorbește niște lucruri adevărate și reale, foarte credibile... Nu e adevărat că orașenii nu înțeleg cartea, că nu le place conținutul pentru că nu au trăit la țară. Mulți din elevii mei nu au pe nimeni la țară și nu știu ce înseamnă cuptoraș cu tizic și trebuie să le explic. Le-am citit fragmente din această carte și ei au ascultat cu interes. Cartea poți s-o citești de la mijloc, de la sfârșit, de oriunde. Fiecare capitol e o poveste aparte, probabil, dacă o citești pe îndelete, o înțelegi mai bine. E o carte de care mi-a fost dor, deoarece am mai citit o carte asemănătoare de Otilia Cazimir - „A murit Luchi”, una dintre cărțile mele preferate. După mine titlul este explicabil: „Legată cu funia de pământ”, așa adăuga, legată cu funia dorului. Probabil, aceasta a adus-o printre noi pe Lorina Bălțeanu, pentru că nu e ușor acum să călătorești dintr-o țară în alta, fiind și războiul aproape.

Elisaveta Dodon, bibliotecară la Colegiul Financiar Bancar: „M-am regăsit în toate episoadele, mai ales în cel cu tăierea porcului. Mi-a plăcut cum fetița a făcut un gest frumos, a ascuns inima porcului în pământ, părinții au învinuit-o pe vecină, dar căinele a scos inima și ei au aflat cine a făcut pozna. Am remarcat-o și pe baba Dochia. În fiecare sat este câte o babă Dochia. Mi-a plăcut și faptul că mătușa fetiței era bibliotecară și mama ei dorea ca și ea să lucreze și la bibliotecă.

Autoarea romanului, Lorina Bălțeanu, a mărturisit: „Mă bucur să particip la proiectul „Chișinăul citește”. Nu există nimic în lumea aceasta mai bun și mai puternic decât literatura, ca să vă formeze ca personalități, fiindcă viața, de fapt, e trăirea noastră interioară și felul în care o simțim noi. Fiecare carte își are locul ei.

Eu am scris cartea aceasta matură, în controversă cu tot ce este și cu tot ce mi s-a întâmplat. Am avut o copilărie într-un sistem foarte închis. Aici sunt mai multe metafore. Nimeni nu s-a gândit vreodată cum trăiește copilul în pântecul mamei și cât e de greu, când trebuie să se nască. Și iată am scris... Medicii știu că o doare pe mamă atunci când ea naște, dar cine știe cum îl doare pe copil când este născut. De aici se începe conflictul, tot ce urmează mai departe în romanul „Legată cu funia de pământ” eu nu sunt sigură că de pământul acela țărănesc, legată cu funia de pământ, am avut în vedere cordonul ombilical..., relația aceasta cu mama e foarte dureroasă. Cordonul acesta eu nu-l tai pe parcursul întregii cărți. Eu mă pornesc ca per-

sonalitate, ca om pe parcursul întregii cărți. Dar vreau să atenționez, să nu confundăm persoana mea cu personajul. Nu sunt eu eroina, cum ar crede unii, așa vrea ca fiecare persoană să se regăsească acolo, pentru mine a fost un exercițiu literar. Cartea nu este despre un anumit sat, eu n-am folosit satul meu ca un exemplu. Aceasta putea să se întâmple oriunde și într-un sat din America Latină, fiindcă cercuri închise există peste tot, relații care te sugrumă. Nu e o carte obișnuită, de obicei se scrie despre conflictul dintre părinți și copii. În cartea mea dimpotrivă, mă iubeste mama, mă iubeste tata, frații mei mă leagă pe picioare. Uneori și dragostea poate fi sufocantă. Eu sunt o tipă care iubesc oamenii. Categorie, noi scriem ca să ne împărtășim cu cineva. La un moment dat, am ajuns la concluzia: de ce să nu încerc și altă formă, să mă exprim așa ca să fiu înțeleasă de mai multă lume. Sigur, romanul meu este destul de poetic, ca să rămân fidelă genului literar. Am încercat să folosesc un limbaj simplu și adecvat timpului pe care l-am trăit atunci, adecvat situației politice.

Nota subsemnatului. Recunosc că am înțeles în bună parte, după această discuție, mesajul romanului Lorinei Bălțeanu „Legată cu funia de pământ”. Mi s-a părut că am găsit deznodământul cărții la final, când sunt lecturate acele file din jurnal, dar iată am aflat acum că, de fapt, e o ficțiune artistică. Tentația aceasta, dorul de ducă al fetiței, ca un leitmotiv, îl găsim pe întreg parcursul cărții. Deși e specific pentru mai toți copiii, aici devine aproape o obsesie. Pentru o concluzie finală voi recurge la o referință critică a Simonei Popescu de pe coperta a doua a cărții: „Ceea ce o deosebește pe Lorina Bălțeanu de mulți alți autori / multe alte autoare de azi este scriitura - densă, intensă, senzorială, poetică. Ca și în poezie, ea lucrează cu detaliile, cu emoția și cuvintele ca un bijutier, creează microstructuri ale (i) realității imediate (cum ar fi spus M.Blecher), care licăresc continuu - și au darul de a emite lumina unei profunde, tulburătoare înțelegeri”. Într-adevăr, cartea te atrage anume prin această cunoaștere a vieții și prin descrierea poetică inedită, dar, în același timp, tranșantă, tragică și dură a vieții rurale, mai ales văzută de la distanță, putem zice metaforic - de la înălțimea Turnului Eiffel din Paris. Lorina Bălțeanu motivează de ce a scris așa cum a scris, adică ironic, sarcastic pe alocuri, în interviu menționat deja, acordat scriitorului Emilian Galaicu-Păun: „Timpurile erau dure, și chiar dacă erai meteor, trebuia să alegi cerul în care să te stingi și să cazi.” Cerul Lorinei Bălțeanu a fost Parisul, cu toate acestea forța de gravitație a fost baștina, copilăria, dorul de casă, de cei dragi.

Andrei VIZIRU

Medalie de aur la concursul „Genius Olympiad” din SUA

Doi tineri inventatori din Moldova, Gabriel Toma și Valeriu Ostalep care, în etapa locală a concursului MoldSEF luaseră locul 3, au continuat cu perseverență să cerceteze, având intenția de a nu renunța la succes și a obține alte rezultate pozitive.

Ei s-au calificat în marea finală a altui concurs internațional, *Genius Olympiad* din SUA, fiind jurați de un juriu din componența căruia făceau parte profesori de la Rochester, una dintre cele mai puternice universități din lume. În perioada curentă, în cadrul acestui mare centru au fost făcute o mulțime de descoperiri, cu precădere în domeniul fizicii. Acum a avut loc marea finală, juriul a examinat minuțios fiecare proiect și a discutat cu autorii invențiilor. Spre marea noastră bucurie, cei doi tineri inventatori din Moldova au fost apreciați cu medalia de AUR! Performanța de a fi ajuns în finală este o victorie admirabilă! Juriul a apreciat proiectul din Moldova cu medalia de AUR. Această invenție a tinerilor constă în extragerea autonomă a apei din aer, care funcționează cu energie solară, prin panouri fotovoltaice ajustabile, cu baterie LFP pentru stocare surplus, ce poate

fi pusă oriunde în câmp și poate produce 15 litri de apă mineralizată potabilă pe zi la scară mică sau tone de apă pe zi pentru irigare în agricultură la scară mare.

Acești tineri din Moldova au fost evaluați și li s-a dat aprecierea cuvenită. Juriul a examinat în cifre, parametri, impactul real din lumea reală, costurile de producție, experiența de concepere a produsului și ce beneficiu poate aduce invenția pentru rezolvarea a două probleme globale majore - apa potabilă și alimentele. Le-au acordat întrebări cu sens profund, ca de la ingineri la ingineri.

Într-un final, au oferit echipei din Moldova medalia de aur la acest concurs prestigios.

Acest exemplu ar trebui să servească drept exemplu inspirațional pentru toți tinerii talentați din Moldova, ca ei să persevereze și să caute calea de a răzbate pentru a fi apreciați la gusta valoare!

Părinții tinerilor aduc mulțumiri profesorilor de fizică, chimie și biologie, precum și direcției liceului „Orizont”, filiala Ciocana, Chișinău, pentru că i-au inspirat și încurajat să ajungă la victoria multășteptată!

Dacă acești tineri vor dori să studieze la Universitatea Rochester din SUA, vor beneficia de o bursă de 20.000 dolari anual, pentru o durată a studiilor de 4 sau 5 ani, în funcție de specialitatea aleasă.

Valentina CURECHI,
profesoară de limba
și literatura română,
LT „Orizont”, filiala Ciocana

7 aspecte despre bullying,

DE CARE TREBUIE SĂ ȚINĂ CONT PĂRINȚII ȘI PEDAGOGII

La școală, acasă, în parc sau în oricare alt spațiu, putem fi martorii unei situații de bullying între copii. Ca adulți sau profesori, este important să luăm atitudine, deoarece, cu multă empatie și pregătire, avem puterea de a preveni sau minimiza riscul apariției consecințelor dureroase.

În acest context, vă invităm să citiți 7 recomandări esențiale în scopul prevenirii acestui fenomen. Informațiile au fost oferite de Sorina Petrică, psihoterapeută din România, în cadrul webinarului cu genericul „Fenomenul de bullying: Ce este și cum îl oprim?”

1. Recunoașteți particularitățile unui caz de bullying

Fenomenul se manifestă printr-un comportament ostil de umilire, luare în derâdere, manifestat verbal sau fizic, cu caracter repetitiv. În relația dintre copii, unul dintre ei se vede pe o poziție mai înaltă, puterea fiind percepută ca un avantaj. Un alt element caracteristic este intenția inițiatorului – de a obține anumite beneficii (atenție, popularitate). Deci, situația nu poate fi nicicum accidentală.

2. Intervenți! Lipsa de reacție din partea adulților încurajează bullyingul

A nu face nimic înseamnă a deveni parte a mecanismului care stă la baza comportamentului de bullying. Percepția că fenomenul contribuie la „călirea” copilului/adolescentului este greșită.

3. Nu puneți etichete copiilor, de tipul „agresor” sau „victimă”

Cuvintele pe care le folosim în gestionarea unei situații de bullying vor descrie roluri și comportamente, nicidecum nu vor fi adresate copilului. Utilizarea etichetelor va conduce la identificarea persoanei cu anumite roluri, ceea ce va determina o rezistență la schimbare. Atunci când ne referim la un caz, utilizăm noțiuni de tipul „inițiatorul” și „țintă”.

„Se poate întâmpla ca, acasă, printre frații mai mari, copilul să aibă rolul de țintă a bullyingului și, la școală, acesta să devină inițiator. Utilizând același mecanism, copilul va folosi cele învățate, prin experiența trăită, împotriva unui coleg, perceput ca fiind mai slab”, menționează psihoterapeuta.

4. Puterea mulțimii poate descuraja inițiatorul

În perioada de adolescență, copilul simte nevoia de a-și exersa abilitățile cu semenii și de a face parte dintr-un grup în care se simte văzut și apreciat. Necesitatea de a fi acceptat de către colegi devine mai importantă decât opinia părinților sau sfaturile profesorilor. Deci, autoritatea de pedagog nu va fi suficientă în gestionarea situației.

Misiunea adultului este să ajute grupul de copii să înțeleagă daunele și consecințele unei situații de bullying și, ulterior, să se implice prin apărarea

copilului-țintă. Lipsindu-l pe inițiator de atenție, majoritatea îi va descuraja comportamentul.

„Este foarte important să creștem nivelul de conștientizare al tuturor adulților implicați în creșterea și educarea copiilor. În mediul școlar este bine ca, dincolo de percepția personală a profesorului, să existe o politică echitabilă și coerentă antibullying în instituțiile de învățământ, care să includă un model unitar de reacționare în anumite situații. Totodată, să fie specificate clar strategiile, algoritmul de evaluare și de intervenție, procedurile de gestionare, criteriile de referire, regulile, procedura de reacție, în funcție de severitatea situației”, a declarat Sorina Petrică, psihologă cliniciană și psihoterapeută, formatoare în cadrul Asociației Multiculturale de Psihologie și Psihoterapie din România.

5. Evitați să cereți explicații în fața altor copii

Tehnica de „a ocări copilul în fața semenilor sau de a-l scoate în fața clasei”, pentru a-i cere explicații, utilizată ca instrument de creștere a conștientizării și pentru corecție, nu face decât să-l ajute pe inițiator să obțină atenție din partea întregului colectiv. De exemplu, atunci când este scos în față, inițiatorul poate face glume sau spune cuvinte sarcastice, provocând zăbetele colegilor, ceea ce, la fel, alimentează puterea inițiatorului.

6. Ca martori ai unei situații de bullying, puteți pune capăt și micșora riscul repetării ei

În bullying deosebit de multe tipuri de martori: cei care susțin prin răsese, copii care instigă, cei care tac și privesc, cei care pleacă nemulțumiți, dar nu iau atitudine, și cei care se implică. Părinții și profesorii trebuie să aducă la cunoștința copiilor că, prin modul în care reacționează, martorii pot inclina balanța de putere fie spre țintă, fie spre inițiator.

„Chiar dacă nu participă, privitorii trebuie să știe că ei hrănesc și încurajează comportamentul de bullying. Atât timp cât nu iau atitudine sau se îndepărtează, pur și simplu, de locul acțiunii, ei lasă ținta fără șansa la un suport”, precizează Sorina Petrică.

Când martorii se solidarizează și oferă un feedback dezaprobat comportamentului, inițiatorul pierde din atenție și popularitate. Acțiunile martorilor trebuie să fie îndreptate spre a scoate ținta din mediul nociv și a o duce într-un grup sigur.

7. Părintele este o resursă importantă în ameliorarea situației, însă nu cea de bază

Este important ca profesorul să aibă propriile instrumente de gestionare a situației, să cunoască tot mai multe metode prin care poate interveni, fără a folosi blamarea, ridicatul în picioare, adresarea

la director sau nota mică. Este esențial ca profesorul să creeze un parteneriat cu părintele ca, împreună, să susțină și să ajute copilul.

„De multe ori, în gestionarea situațiilor de bullying, se observă o pasare a responsabilității – dinspre școală spre familie și invers. Comparativ cu pedagogii, părinții au mai puțină experiență în soluționarea unor aspecte atât de complicate. Deseori apare tendința profesorului de a pune mâna pe telefon, pentru a suna tata sau mama. De regulă, ei apelează la aceleași seturi de metode cu care au lucrat până acum și acasă, despre care nu știm dacă sunt mereu benefice. Dacă chemăm părintele la școală, iar copilul este bătut acasă, facem mai mult rău decât bine. La părinți ar trebui să se recurgă atunci când nimic dintre cele folosite în școală nu mai funcționează”, menționează Sorina Petrică. Informațiile au fost oferite în cadrul webinarului „Fenomenul de bullying: Ce este și cum îl oprim?”, desfășurat în cadrul proiectului UNICEF Moldova „PROTECT: Eforturi comune pentru protecția copiilor din Moldova”, finanțat de KfW și implementat de „Terre des hommes” Moldova, în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova.

Violeta VIDRAȘCU,
suntpărinte.md

INTERVIUL DE JOI

Inga Zaim-Galozinschi: „Cu ajutorul celor mai calificați profesori de la UPSC, am atins un nivel de care se mirau și vorbitorii nativi de germană”

(Continuare din pag. 3)

În general, abordarea acestor provocări a implicat o combinație de creativitate, flexibilitate și angajament față de procesul de învățare a elevilor. Prin adaptarea și diversificarea strategiilor mele de predare, am reușit să depășesc aceste obstacole și să creez un mediu de învățare stimulat și eficient pentru elevii mei.

– **Ce strategii folosiți pentru a face predarea limbii germane mai interesantă și accesibilă pentru discipoli?**

– Există multe strategii care pot fi utilizate pentru a face predarea limbii germane mai interesantă și mai accesibilă pentru elevi. Folosesc materiale autentice în limba germană, cum ar fi manualul, videoclipurile, cântecele, știrile sau articolele de ziare. Acestea oferă elevilor oportunități de a înțelege limbajul real și contextele culturale.

Integrez jocuri și activități interactive în lecții pentru a menține angajarea și pentru a încuraja utilizarea activă a limbii germane. De exemplu, jocuri de rol, activități de grup sau jocuri de cuvinte. Promovez conversațiile autentice în limba germană în clasă, încurajând elevii să vorbească despre interesele lor, să discute despre experiențele lor și să creeze dialoguri realiste. Folosesc tehnologia și multimedia în mod creativ. Aplicații, platforme online, resurse video și podcast-uri pentru a oferi acces la diferite stiluri de vorbire germană.

Am gândit câteva tematici de proiecte, prin intermediul cărora încurajez elevii să lucreze la acestea și să facă prezentări în limba germană. Aceste activități îi ajută să-și dezvolte abilitățile de comunicare și să aplice cunoștințele într-un mod practic.

Integrez aspecte culturale ale țărilor de limbă germană în lecții.

Învățarea despre tradiții, obiceiuri, artă, muzică și istorie poate îmbogăți înțelegerea limbii și a contextului în care este vorbită.

Ofer feedback constructiv și individualizat pentru a ajuta elevii să își îmbunătățească abilitățile lingvistice. Identific punctele tari și zonele în care pot fi îmbunătățite și ofer suport pentru fiecare elev. Încerc să variez activitățile în timpul lecțiilor, pentru a menține interesul și pentru a aborda diferite stiluri de învățare ale elevilor. Combin exercițiile de ascultare, citire, vorbire și scriere într-un mod echilibrat. Prin implementarea acestor strategii, creez un mediu de învățare stimulat și motivant pentru elevii care învață limba germană.

– **Cum abordați provocarea de a cultiva interesul și dragostea pentru limba germană în rândul elevilor vorbitori de limbă română, având în vedere că pentru aceștia ar putea fi mai ușor să studieze o limbă străină care face parte din familia limbilor latine?**

– Încep prin a evidenția beneficiile învățării limbii germane, cum ar fi oportunitățile de carieră în companii internaționale, accesul la universități

din Germania sau șansele de a călători și de a experimenta cultura germană în mod direct.

Mă asigur că materialele și activitățile de învățare reflectă interesele și pasiunile elevilor. De exemplu, pot utiliza teme legate de sporturi populare în Germania, muzică contemporană germană sau filme și seriale celebre.

Integrarea tehnologiei și a resurselor multimedia (cum ar fi videoclipuri, podcast-uri, aplicații educaționale) pentru a face învățarea limbii germane mai dinamică și mai interactivă. Elevii vorbitori de limba română pot găsi stimulant în a observa că limbile germanice au multe cuvinte asemănătoare cu limba engleză.

– **Cum încurajați și motivați elevii să își dezvolte abilitățile în limba germană în afara orelor de clasă?**

– Pentru a încuraja și motiva elevii să-și dezvolte abilitățile în limba germană în afara orelor de clasă, îi încurajez să folosească limba germană în interacțiunile lor de zi cu zi sau în activități de timp liber. Le sugerez să viziteze site-uri web germane, să urmărească filme sau emisiuni în

limba germană, să asculte muzică în această limbă sau să urmărească tutoriale pe YouTube. Am o bibliotecă frumoasă de cărți în PDF și astfel ofer recomandări de cărți, aplicații mobile, site-uri web sau alte resurse educaționale în limba germană, pe care elevii le pot explora în timpul liber, pentru a-și îmbunătăți vocabularul și gramatica. În timpul școlii organizez și încurajez participarea elevilor la activități extracurriculare, legate de limba și cultura germană, cum ar fi cluburi de conversație în germană, excursii culturale în țările de limbă germană sau participarea la concursuri lingvistice.

– **Ce realizări de succes în domeniul educației considerați că vă definesc și pe care ați dori să le împărtășiți cu noi?**

– În domeniul educației, consider că o realizare de succes importantă este legată de felul în care am reușit să inspir și să motivez elevii să-și dezvolte abilitățile lingvistice și să descopere pasiunea pentru învățarea limbilor străine, în special limba germană. Mi-ar plăcea să împărtășesc cu voi câteva dintre aceste realizări:

Promovarea competențelor de comunicare. Am lucrat pentru a îmbunătăți abilitățile de comunicare orală ale elevilor mei în limba germană. Prin organizarea de activități interactive, dezbateri și jocuri de rol, am reușit să le cresc încrederea în sine și să-i încurajez să folosească limba în mod activ.

Implementarea tehnologiei în educație. Am integrat tehnologia în procesul de predare-învățare, folosind aplicații educaționale, platforme online și resurse multimedia, pentru a diversifica și a îmbogăți experiența de învățare a elevilor în limba germană.

Experiențe culturale și interculturale. Am organizat activități și ex-

cursii care au expus elevii la studierea unor aspecte culturale ale țărilor de limbă germană. Aceste experiențe au contribuit la înțelegerea și aprecierea culturii și istoriei acestor țări, în paralel cu dezvoltarea abilităților lor lingvistice.

Susținerea și îndrumarea elevilor. Am acordat o atenție deosebită nevoilor individuale ale elevilor, oferind feedback personalizat și îndrumare pentru a-i ajuta să-și atingă obiectivele educaționale în limba germană. Am fost implicată activ în monitorizarea progresului lor și în identificarea strategiilor eficiente de învățare.

Rezultate academice și succesul elevilor. Am avut satisfacția de a vedea elevii mei dobândind competențe solide în limba germană și obținând rezultate bune în evaluările lor academice. Succesele lor individuale și aprecierea lor pentru limba germană au reprezentat o confirmare a eforturilor noastre comune în cadrul procesului educativ.

Aceste realizări nu sunt doar o măsură a succesului meu personal, ci reflectă și angajamentul meu continuu față de educația și dezvoltarea elevilor. Împărtășirea acestor experiențe îmi aduce bucurie și sper să inspire și alți profesori să exploreze și să îmbunătățească practicile lor pedagogice în beneficiul elevilor lor.

Ne dorim și noi ca mesajul Dumneavoastră să continue să inspire și să influențeze cadrele didactice și discipolii, căci educația nu se oprește niciodată și este mereu însoțită de oportunități de descoperire și creștere personală.

A intervievat

Silvia ȚURCAN

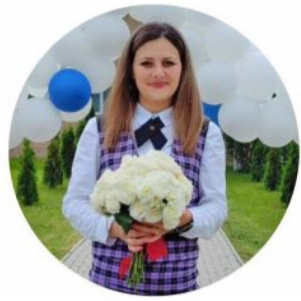
Dezvoltarea elevilor în era digitalizării

Termenul parteneriat este definit ca asocierea a doi sau mai mulți parteneri, iar în literatura de specialitate parteneriatul reprezintă modalitatea, formală sau informală, prin care două sau mai multe părți decid să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun.

Potrivit Dex-ului, parteneriatul reprezintă procesul de colaborare dintre două sau mai multe părți care acționează împreună pentru realizarea unor interese sau scopuri comune.

Un parteneriat reușit implică: identificarea scopurilor, intereselor comune, utilele partenerilor și comunității; găsirea modului optim pentru realizarea scopului propus; organizarea și conducerea resurselor disponibile pentru a atinge scopul propus; identificarea competențelor persoanelor implicate în aceste proiecte pentru a le putea folosi la maximum; combinarea eficientă a atitudinilor, abordărilor și tehnicilor diferite pentru elaborarea sarcinii; utilizarea cu succes a schimbării în folosul instituției.

Parteneriatul educațional în practica școlară are ca destinație mai multe expresii, ca de exemplu: parteneriat de colaborare, protocol de parteneriat, parteneriat de colaborare instituțională, acord de parteneriat, acord-cadru de parteneriat pentru educație, protocol de colaborare, contract de parteneriat, convenție de parteneriat, proiect de parteneriat și altele.

Cristina GUDUMAC,
învățătoare, IP Gimnaziul
„M.Sadoveanu”,
or. Cupcini, raionul Edineț

Parteneriatul educațional este forma de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educativ. Acesta presupune o unitate de cerințe, opțiuni, decizii și acțiuni educative între factorii educaționali.

Parteneriatul educațional se desfășoară împreună cu actul educațional. Se referă la proiectarea, decizia, acțiunea și colaborarea dintre instituții, influențe și agenți educaționali. Se realizează între: instituțiile educației: familie, școală și comunitate; agenții educaționali: copii, părinți, profesori, specialiști în rezolvarea unor probleme educaționale (psihologi, consilieri psihopedagogici, terapeuți etc.); membri ai comunității cu influență asupra creșterii, educării și dezvoltării copilului (medici, factori de decizie, reprezentanții bisericii, ai poliției etc.).

Într-o societate aflată în continuă schimbare, preocupările, interesele și chiar relațiile interpersonale se modifică și se transformă permanent.

Factorii care contribuie la această dinamică sunt multipli, iar în contextul socioeconomic actual, progresul rapid al tehnologiei influențează pozitiv, în mare măsură, calitatea existenței noastre.

Mediul familial ocupă un loc central în multitudinea factorilor determinanți ai evoluției individului. Copilul nu este un adult în miniatură, ci el este un „candidat la maturizare”, deosebit de receptiv la influențele pozitive sau negative care se exercită asupra lui. Copilul trebuie socializat și modelat, iar fundamentarea personalității sale se realizează, în mare măsură, în interiorul familiei acestuia, care concentrează primul său univers afectiv și social.

Procesul de colaborare dintre părinții și școală asigură atingerea scopului educațional, și anume de a obține dezvoltarea globală a copilului.

lui. Familia completează, motivează și dezvoltă personalitatea copilului. Acest parteneriat poate deveni un start bun pentru construirea unor relații pozitive între familie și școală, la o unificare a sistemului de valori care poate avea un efect benefic asupra copiilor, atunci când aceștia văd relațiile bazate pe încredere și colaborare dintre părinte și copil.

Activând ca învățătoare a clasei a II-a, încerc de fiecare dată, la acest strâns parteneriat, să mai adaug un factor educațional, și anume CASA DE CREAȚIE A COPIILOR din orașul Cupcini. Această instituție extrașcolară propune o gamă de cercuri gratuite pentru copii de diferite

te vârste din orașel. Datorită acestor instituții, copiii își pot alege cercul după preferințe și interes personal. Elevii clasei a II-a, împreună cu părinții, au acceptat cu drag pro-

și să le fie alături și pe scenă. Pentru noi, pedagogii, este o oportunitate de a ieși din zona de confort și a gusta din ansamblul de emoții pe care îl simt copiii, dar și o experiență nouă.

Ca urmare a încheierii acestor parteneriate, părinții împreună cu copiii, sunt încurajați să ia parte la planificarea și derularea programelor educative pentru copii, ceea ce implică o responsabilitate și o eficiență sporită. Astfel, părinții au posibilitatea să-și cunoască mai bine copiii, modul lor de manifestare în viața de grup, pot înțelege mai bine rolul lor educativ, dar și starea de spirit. Copiii învață să se comporte pe scenă în fața unui public, să elimine unele bariere, să nu cedeze emoțiilor și, nu în ultimul rând, să cultive spiritul de echipă. Admir cu satisfacție și mândrie schimbările și progresele care apar după fiecare concert. Diplomele de participare le trezesc interesul și dorința de a se implica ori de câte ori au ocazia.

Astfel, sunt motivată și deschisă pentru a continua relația de parteneriat cu CASA DE CREAȚIE A COPIILOR, dar și cu alți factori educaționali, participând împreună cu elevii la diferite activități, concursuri ș.a.

Toate aceste motivații conduc către necesitatea unui parteneriat real, activ, cu implicarea familiei, să fie cunoscut și înțeles de către părinți și realizat printr-o colaborare strânsă între instituția familială, cea școlară și extrașcolară pentru dezvoltarea competențelor la elevi.

Deschiderea oficială a Adunării Generale a Proiectului DOORS

Recent Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău (UPSC) a fost gazda Adunării Generale a proiectului DOORS – „Developing Optimal and Open Research Support” for the Black Sea. Acest proiect este finanțat în cadrul programului Uniunii Europene pentru cercetare și inovare Horizon 2020 (<https://www.doorsblacksea.eu/>).

În cadrul ceremoniei de deschidere a evenimentului, Alexandra Barbăneagră, rectorul UPSC, a adresat un mesaj de bun venit participanților, subliniind importanța majoră a proiectului DOORS și obiectivele sale ambițioase.

Printre invitații speciali la deschidere s-au numărat Natalia Guranda, reprezentanta Hub-ului Național al Republicii Moldova în cadrul mecanismului de asistență pentru implementarea Agendei Maritime Comune la Marea Neagră, și Mihail

Grigoraș, director-adjunct interimar al Serviciului Hidrometeorologic de Stat al Republicii Moldova. Prezența acestora a accentuat colaborarea interinstituțională și susținerea națională pentru proiect.

Adrian Stănică, directorul Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Geologie și Geoecologie Marină GeoEcoMar din România și director al proiectului DOORS,

a dat start discuțiilor, evidențiind schimbările majore și provocările întâmpinate în cei trei ani de activitate ai proiectului. Sesiunile de deschidere au fost urmate de prezentări științifice pe diverse teme de cercetare legate de proiect.

Proiectul DOORS, o inițiativă de cercetare finanțată de Uniunea Europeană, are ca scop regenerarea critică a Mării Negre prin conectarea științei, politicii și industriei. Cu finanțare din programul Horizon 2020, proiectul reunește expertiza și tehnologia a 35 de instituții din regiunea Mării Negre și alte țări europene pentru a aborda impactul uman și schimbările climatice asupra ecosistemelor degradate.

În Republica Moldova implementarea proiectului este coordonată de echipa de cercetători de la Facultatea de Geografie a UPSC, condusă de conf. univ. dr. Tudor Castraveț. Aceștia contribuie semnificativ la studiile și acțiunile menite să îmbunătățească starea ecologică a Mării Negre și să promoveze dezvoltarea sustenabilă a regiunii.

Participanții la Adunarea Generală au luat parte la diverse sesiuni și ateliere de lucru, schimbând idei și bune practici pentru a asigura succesul pe termen lung al proiectului DOORS. Evenimentul subliniază angajamentul comun al țărilor din regiunea Mării Negre și al partenerilor internaționali de a proteja și reabilita acest ecosistem vital.

Metoda Diagrama Arbore în probabilitate: o abordare vizuală pentru decizii complexe

Metoda Diagrama Arbore în probabilitate este un instrument esențial pentru vizualizarea și analizarea problemelor probabilistice. Aceasta permite descompunerea problemelor complexe în componente mai mici, facilitând astfel calculul probabilităților și înțelegerea relațiilor dintre evenimente. Diagrama Arbore oferă o modalitate intuitivă de a vizualiza relațiile dintre evenimentele aleatorii, de a calcula probabilități și de a lua decizii.

Ce este o Diagramă Arbore?

O Diagramă Arbore este o reprezentare grafică a unei secvențe de evenimente aleatorii. Este formată ca un arbore, cu o „rădăcină” centrală (nod inițial) din care se ramifică mai multe „ramuri”. Fiecare ramură reprezintă un element distinct sau o subcategorie a elementului principal din rădăcină. Ramurile pot avea, la rândul lor, propriile ramuri, creând o structură arborescentă detaliată. Diagrama Arbore ajută la calculul probabilităților pentru evenimente secvențiale. Prin multiplicarea probabilităților pe ramuri, se pot obține rapid probabilitățile rezultatelor finale.

Elementele-cheie ale unei Diagrame Arbore sunt:

- **Nodurile.** Reprezintă punctele în care au loc decizii sau evenimente aleatorii.
 - **Ramurile.** Reprezintă rezultatele posibile ale fiecărui nod, cu probabilitățile corespunzătoare.
 - **Frunzele.** Nodurile finale care indică rezultatele posibile și probabilitățile acestora.
- Algoritmii de construire și de utilizare a unei Diagrame Arbore în probabilitate:
- **Definirea evenimentelor.** Se identifică toate evenimentele aleatorii

relevante din problema de probabilitate. Stabilim dacă evenimentele sunt dependente sau independente.

- **Crearea diagramei=Desenarea Arborelui.** Se începe cu un nod inițial și se adaugă ramuri pentru fiecare rezultat posibil. Pentru fiecare rezultat se adaugă noduri suplimentare și ramuri până la obținerea rezultatelor finale.
- **Asocierea de probabilități.** Pe fiecare ramură se scrie probabilitatea rezultatului respectiv.
- **Repetarea (la necesitate).** Se repetă pașii 2 și 3 pentru următoarele evenimente, adăugând ramuri și probabilități corespunzătoare la fiecare nivel al diagramei.
- **Calcularea probabilităților totale.** Pentru a calcula probabilitatea globală a arborelui probabilității, probabilitățile de-a lungul ramurilor trebuie înmulțite. Suma acestor probabilități ar trebui să fie întotdeauna egală cu 1.
- **Interpretarea rezultatelor.** Se analizează Diagrama Arbore și probabilitățile calculate pentru a obține soluția veridică a problemei propuse.

Exemple de utilizare a Diagramei Arbore la determinarea spațiului evenimentelor elementare, calcularea probabilităților

Exemplul 1. Se aruncă o monedă de 3 ori. Să se construiască Diagrama Arbore și să se determine spațiul evenimentelor elementare.

Rezolvare

Acesta este un exemplu de eveniment independent, deoarece rezultatul fiecărei aruncări de monedă este independent de aruncarea anterioară. În fig.1 avem interpretat grafic spațiul evenimentelor elementare după prima aruncare a monedei, pe fiecare ramură fiind indicată probabilitatea corespunzătoare.

În fig.2 diagrama reprezintă spațiul probabilistic după a doua aruncare:

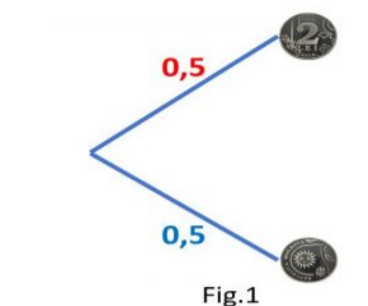

Fig.1

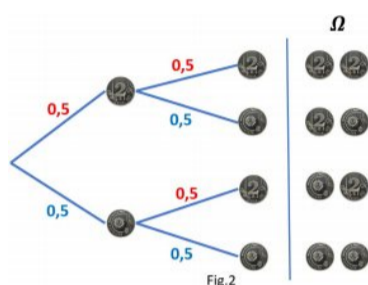

Fig.2

Și în final, figura 3, reprezintă Diagrama Arbore după trei aruncări:

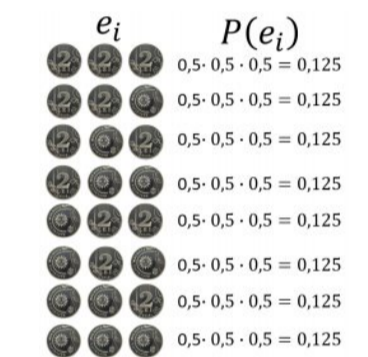

Fig.3

Parcurgem calea pe fiecare ramură și obținem următoarele rezultate posibile - {sss, ssb, sbs, sbb, bss, bsb, bbs, bbb}.

Răspuns: {sss, ssb, sbs, sbb, bss, bsb, bbs, bbb}.

Exemplul 2. Se aruncă o monedă și un zar. Să se construiască Diagrama Arbore și să se determine spațiul evenimentelor elementare.

Rezolvare

- Aruncarea monedei. Posibile rezultate: S sau B.
- Aruncarea zarului. Dacă a fost Stema, aruncăm zarul. Posibile rezultate - 1, 2, 3, 4, 5, 6. Dacă a fost banul, aruncăm zarul. Posibile rezultate - 1, 2, 3, 4, 5, 6.

În figura 4 avem interpretarea grafică, Diagrama Arbore, de unde se observă că spațiul evenimentelor elementare este: {s1, 2, s3, s4, s5, s6, b1, b2, b3, b4, b5, b6}.

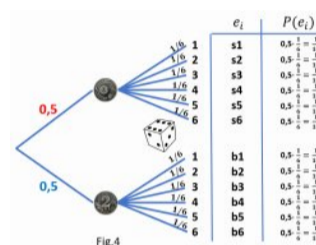

Fig.4

- **Rădăcina.** Aruncarea monedei.
- **Ramuri.** Stema sau Banul.
- **Probabilități.** 0,5 pentru fiecare ramură (deoarece moneda are două fețe).
- **Al doilea nivel de ramuri.** Pentru fiecare rezultat al monedei (stema sau ban) se ramifică în 6 ramuri, câte una pentru fiecare număr de puncte de pe zar.
- **Probabilități.** 1/6 pentru fiecare ramură (deoarece există 6 fețe posibile).
- **Frunze.** Fiecare combinație posibilă de rezultat al monedei și nr. de puncte al feței de zar (de exemplu, „Stema - 4”, „Banul - 6”).
- **Calculul probabilităților.** Probabilitatea obținerii oricărei combinații specifice se calculează prin înmulțirea probabilităților de pe ramurile corespunzătoare (de exemplu, probabilitatea obținerii „Stema - 4” este $0,5 \cdot 1/6 = 1/12$).

Exemplul 3. Doi trăgători trag câte un foc simultan și în mod independent la o țintă. Probabilitățile de a nimeri în ținta sunt: 0,8 pentru primul trăgător și 0,75 pentru al doilea trăgător. Să se determine probabilitatea ca ținta să fie atinsă de cel puțin un trăgător.

Rezolvare

Experiment. Doi trăgători trag câte un foc simultan și în mod independent la o țintă.

Evenimente asociate experimentului:

I tr.	II tr.	e_i	$P(e_i)$
N	N	NN	$0,8 \cdot 0,75 = 0,6$
N	R	NR	$0,8 \cdot 0,25 = 0,2$
R	N	RN	$0,2 \cdot 0,75 = 0,15$
R	R	RR	$0,2 \cdot 0,25 = 0,05$

Fig.5

Construim Diagrama Arbore, cu „N” indicăm că trăgătorul nimeriște ținta, iar cu „R” - ratează ținta.

Având evenimente independente, înmulțim probabilitățile de pe fiecare ramură. Probabilitatea ca ținta să fie atinsă de cel puțin un trăgător se va calcula scăzând din 1 probabilitatea că niciunul să nu atingă ținta, adică:

Răspuns: probabilitatea ca ținta să fie atinsă de cel puțin un trăgător este de 0,95.

Diagrama Arbore în probabilitate este un instrument esențial pentru a descompune problemele complexe și a calcula probabilitățile diferitelor evenimente. Ea facilitează vizualizarea relațiilor dintre evenimentele aleatorii și ajută la înțelegerea și rezolvarea problemelor probabilistice.

Igor GUȚU,
profesor de informatică,
grad didactic superior,
profesor de matematică și fizică,
grad didactic I;
Ludmila GUȚU,
profesoară de matematică,
grad didactic superior,
IP LT „Ion Creangă”,
s. Popeștii de Sus, Drochia

Recomandare de lectură

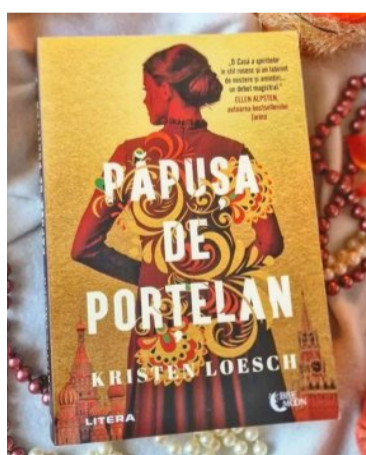
„Păpușa de porțelan” de Kristen Loesch

Rosie are multe amintiri în bagajul său emoțional. Dar are și multe goluri, multe întrebări lăsate fără răspuns și fără rezolvare. Fugise din Moscova alături de mama sa. Fuseseră nevoite să facă asta. Acolo, în locul care-i fusese cămin și îndreptar, Rosie își pierduse o parte din ea. Tatăl și sora ei fuseseră împușcați cu sânge rece, executați fără vreo explicație logică.

Deși mama ei avusese suficientă prezență de spirit pentru a o salva, lucrurile se schimbă radical atunci

când pun piciorul în noua lor țară. Oxford îi adusese iubire, iluzia unei fericiri, speranța unei vieți mai bune.

Însă, pe dedesubtul acestui strat de normalitate, Rosie este alcătuită din întrebări, frământări și dorințe ascunse. Voia să revină la Moscova. Să dea piept cu ucigașul nemilos. Să alunge pentru totdeauna „fantoma” surorii sale. Uneori, atunci când gândurile sale o luau razna de atâta dor și de atâta revoltă, Rosie o „auzea” pe Zoia, sora mai mare.

Sigur, dacă Zoia ar fi trăit, Rosie nu s-ar fi întors deloc în Rusia. Acolo colcăiau amintirile urâte, foamea, frigul și opresiunile dictate de un

regim autoritar, nemilos, implacabil. Dar nu se poate împotrivi chemării. Nu acum. Rosie e singură pe lume și, înainte de a-și uni destinul cu bărbatul iubit, Rosie vrea să facă pace cu trecutul.

Deși părește Anglia cu o singură misiune în minte, Rosie este nevoită să își adapteze planurile de acasă. Avea nevoie să afle adevărul despre propria-i familie, dar este aruncată într-un vârtej de informații, cu cioburi de istorie și frânturi de adevăr. Încearcă să le pună cap la cap pe toate, dar oamenii nu sunt pregătiți să vorbească. Rămăsese pe conștiința lor groaza impusă de alții, durerea lor nu se atenuase și continuase să sape în conștiința colectivă, în generații întregi afectate de lagăr, stres post-traumatic, moarte, pierdere, abandon, nesiguranță.

În mijlocul noilor dezvăluiri, cu ecouri care o trimit pe Rosie până în Revoluția Rusă din 1917, în Blocada Leningradului și epurările lui Stalin, tensiunea se acumulează și formează straturi peste straturi de revoltă și durere. Desigur, ar mai fi fost destul loc pentru mai multe povești, pentru mai multe detalii, pentru mai multe dezvăluiri. Însă, nu știu dacă așa fi

rezistat psihic și emoțional. Tinea, o tânără nobilă, îndrăgostită de un revoluționar idealist, a trecut prin niște episoade absolut cumplite. Am citit cu un nod în gât, cu durere în suflet și cu furnicături în vârful degetelor.

„Faptul că te-ai întors acasă, spune, o să înceapă să doară. Pentru că te întâlnești cu sinele tău din trecut. Și unul trebuie să îlucidă pe celălalt.”

Anca RUCĂREANU,
<https://ancascartile.ro/papusa-de-porțelan-kristen-loesch-recenzie/>

Integrarea refugiaților în societate – mecanism necesar pentru protecția drepturilor omului

În contextul comemorării Zilei Mondiale a Refugiaților (World Refugee Day), marcată anual la 20 iunie, Centrul de Informare ONU din cadrul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova invită doritorii să viziteze expoziția tematică cu genericul *Integrarea refugiaților în societate – mecanism necesar pentru protecția drepturilor omului*.

Scopul expoziției este de a informa, sensibiliza și familiariza publicul larg despre puterea, curajul și rezistența a milioane de persoane forțate să-și abandoneze casele din cauza conflictelor și abuzurilor asupra drepturilor omului, de a scoate în evidență drepturile, nevoile și dorințele refugiaților pentru integrarea lor în societate.

Expoziția cuprinde circa 95 de cărți din colecțiile Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova și sunt sistematizate în trei compartimente: *Politici și strategii privind drepturile refugiaților*, ce reflectă alegerea de acte normative privind drepturile refugiaților, convenții și rapoarte privind respectarea și protecția drepturilor

refugiaților și a drepturilor omului; *Protecția refugiaților – obligația unei societăți moderne*, care ne ajută să cunoaștem importanța statutului refugiaților, standardelor legislației internaționale cu privire la refugiați, diferitor programe cu privire la azil; *Incluziunea refugiaților în societate – o necesitate a zilei*, oglindește diferite metode de integrare a refugiaților în societate pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă refugiații în procesul de integrare.

În acest an, tema pentru Ziua Mondială a Refugiatului este *Our Home (Casa Noastră)*, ce pune accentul pe solidaritatea față de refugiați – pentru o lume în care refugiații sunt bineveniți. Solidaritatea înseamnă să ținem ușile deschise pentru refugiați, să le sărbătorim realizările și punc-

tele forte și să reflectăm asupra provocărilor cu care se confruntă.

Ziua Mondială a Refugiatului (World Refugee Day) este o zi desemnată, potrivit Rezoluției 55/76 a Adunării Generale a Națiunilor Unite din 4 decembrie 2000, pentru a onora refugiații din întreaga lume, după cum indică site-ul Înalțului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR), <https://www.unhcr.org/>. Oficiul Înalțului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați este mandatat să conducă și să coordoneze acțiunile internaționale pentru protejarea refugiaților și pentru soluționarea problemelor pe care aceștia le au. Obiectivul principal al ONU este de a proteja drepturile și bunăstarea refugiaților.

„Sală de detenție” în școlile din România

Elevii care perturbă orele ar putea fi reținuți într-o sală, sub supravegherea unui profesor, unde să citească sau să rezolve fișe de lucru. Noutatea se regăsește în proiectul de Statut al Elevului 2024, prezentat pentru consultare publică de Ministerul Educației din România.

Conform art. 14 (2), „în cazul elevilor care în timpul orei de curs manifestă comportamente care aduc prejudicii activității de predare-învățare-evaluare, cadrul didactic poate decide ca aceștia să desfășoare activitate în sala de detenție a unui cadru didactic sau a unui cadru didactic auxiliar, într-o sală din unitatea de învățământ stabilită pentru desfășurarea, de regulă, a unor activități de tipul: lectură suplimentară, completarea de fișe de lucru etc. În acest caz va fi informat,

în scris, părintele/ tutorele/reprezentantul legal al elevului. Prin excepție, elevii cu cerințe educaționale speciale sunt preluați pentru a desfășura activitate cu personal specializat”.

Propunerea de introducere a măsurii de detenție a fost avansată încă din 2023 de sindicatele angajaților din învățământ. La acea vreme FSE „Spiru Haret” mai propuneau și reintroducerea exmatriculării elevilor în lege, amenzi pentru părinți, dar și ca nota la purtare să fie luată în calcul la admiterea la liceu sau BAC.

Reprezentanții FSE „Spiru Haret” menționau anul trecut o formă de detenție „prin care se înțelege faptul că elevii stau într-o clasă după ore, sub supravegherea unui cadru didactic, folosind acest timp pentru ca să reflecteze asupra faptelor comise”.

Sursa: edupedu.md

Șase eleve, premiate de MEC și UNICEF pentru promovarea educației incluzive

Ministerul Educației și Cercetării și UNICEF Moldova va au premiat, la Guvern, șase eleve, câștigătoare ale concursului de desene și eseuri „Împreună putem învăța, împreună putem deveni mai buni.” Competiția a fost organizată în cadrul Lunii Incluziunii, care s-a desfășurat pe parcursul lunilor aprilie - mai în toate școlile din Republica Moldova.

Ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun, a mulțumit școlilor pentru implicare și organizare a activităților de promovare a incluziunii în școli. „Ministerul Educației și Cercetării promovează mai bine de 10 ani ideea incluziunii în instituțiile de învățământ din țară. Vă mulțumim, dragi elevi, că sunteți ambasadorii și promotorii acestor idei și valori. Participarea voastră la acest concurs denotă faptul că ne sunteți aliați în acest parcurs”, a spus ministrul.

„În calitate de elevi, nu sunteți doar participanți la procesul educațional, ci și catalizatori ai schimbării. Implicarea voastră în activitățile de promovare a educației incluzive demonstrează că aveți o abilitate incredibilă de a influența pozitiv comportamentul și atitudinea colegilor voștri. UNICEF va fi mereu alături de voi pentru a transforma fiecare școală într-un loc unde toți elevii se simt apreciați și incluși”, a punctat Reprezentanta UNICEF în Republica Moldova, Maha Damaj.

Copiii și tinerii invitați la evenimentul de premiere sunt autorii celor

trei desene și trei eseuri, care vor fi expuse timp de două săptămâni pentru public la sediul Guvernului. Elevii au fost premiați cu diplome, vouchere la librărie, rechizite școlare și jocuri de societate, totodată fiind desemnați Ambasadori ai Incluziunii.

Concursul s-a desfășurat în mai multe etape, la nivel de instituție, raion și republică. Copiii din 21 de raioane au prezentat lucrările finale, iar șase lucrări din cele 100 selectate la etapa raională au fost desemnate de către Comisia de concurs a Centrului Republican pentru Copii și Tineret ARTICO și Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică. Învingătorii concursului de eseuri sunt:

1. Victoria Burduja, cl. a II-a, Instituția Publică Gimnaziul „Ion Sârbu”, s. Măscăuți, Criuleni (eseul „Privind dincolo de etichete”);

2. Cristina Munteanu, cl. a XI-a, Instituția Publică Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, or. Cimișlia (eseul „Incluziunea. Învățăm împreună”);

3. Victoria Postu, cl. a IX-a, Instituția Publică Gimnaziul „Ștefan cel Mare”, or. Nisporeni (eseul „Școala mea este și școala ta”).

La concursul de desene au fost premiați:

1. Elena Luchian, cl. a XI-a, Instituția Publică Liceul Teoretic „Al. Pușkin”, mun. Ungheni;

2. Andreea-Gabriela Voroniuc, cl. a IX-a, Instituția Publică Liceul Teoretic „Miguel de Cervantes”, mun. Chișinău;

3. Andreea Butnaru, cl. a VII-a, Instituția Publică Gimnaziul „Mihai Eminescu”, or. Nisporeni.

Concursul se înscrie în campania „Învățăm împreună”, implementată de MEC, UNICEF și Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică. Aceasta are drept scop creșterea gradului de conștientizare a dreptului fiecărui copil de a avea acces la educație și la schimbarea atitudinii societății față de copiii cu dizabilități și cerințe educaționale speciale.

Penalități pentru scurgerile testelor de examen

Comisia Națională de Examinare (CNE) a constatat abateri grave în organizarea și desfășurarea examenelor de absolvire în opt gimnazii din țară. Decizia vine în urma publicării online a unor poze cu testele de examen și rezolvările acestora în timpul desfășurării probelor, fapt ce contravine legislației în vigoare.

CNE a informat despre faptul că mecanismele de securizare a testelor permit identificarea instituțiilor de unde au avut loc scurgerile. Materialele au fost transmise către Inspectoratul General de Poliție pentru investigarea cazurilor.

Organele locale de specialitate în domeniul învățământului din raioanele afectate sunt solicitate să realizeze, în mod prioritar, anchete de serviciu pentru a examina toate circumstanțele încălcărilor, să prezinte rezultatele anchetelor de serviciu și copiile deciziilor, în termen restrâns, Ministerului Educației și Cercetării și Agenției Naționale pentru Curriculum și Evaluare.

Conform Regulamentului privind examenul național de absolvire a gimnaziului, persoanele implicate în organizare și desfășurare, care încalcă

prevederile regulamentului prin acțiuni precum furnizarea soluțiilor subiectelor, înlocuirea sau falsificarea de teste, modificări de note, admiterea copierii sau alte modalități de fraudare, sunt sancționate conform Codului Muncii. Publicarea subiectelor pentru examenul de absolvire și/sau a soluțiilor acestora înainte sau în timpul desfășurării examenelor se sancționează cu amendă, care variază în funcție de persoana fizică, juridică sau persoana cu funcție de răspundere, și poate include privarea de dreptul de a deține anumite funcții sau de a desfășura anumite activități pentru un termen de la 3 luni la un an.

În cadrul unei ședințe au fost prezentate date de la reevaluarea testelor de examen din cadrul examenelor naționale de absolvire a gimnaziului. Comisia Republicană de Reevaluare la disciplina matematică a constatat diferențe mari între punctajele acordate, variind de la -5 puncte până la -12 puncte în unele teste din anumite instituții de învățământ. CNE a solicitat reevaluarea integrală a testelor din 13 instituții de învățământ din raioanele Cahul, Dubăsari, Rezina, unde s-au constatat diferențe exagerate. În acest caz, CNE va solicita realizarea unei anchete de serviciu pentru a examina toate circumstanțele încălcărilor constatate.

ATENȚIE! CONCURS!

Ministerul Educației și Cercetării (mun. Chișinău, Casa Guvernului, Piața Marii Adunări Naționale, 1, MD-2033) anunță concurs pentru ocuparea funcțiilor vacante:

- **director al Liceului Teoretic „Ștefan cel Mare și Sfânt” din Grigoriopol;**
- **director al Liceului Teoretic „Evricea” din Râbnîța;**
- **director al Liceului Teoretic „Lucian Blaga” din Tiraspol.**

Informațiile despre condițiile de participare la concurs pot fi accesate la adresa: www.mec.gov.md.

Telefoane de contact: 022 23.24.43, 022 23.35.64.

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2
E-mail: univers2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com
Tipar: ÎSFEF „Tipografia Centrală”. Comanda nr. 665.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc
REDACTOR PRINCIPAL ▶ Nicolae Jantic
REPORTERI ▶ Iulian Bogatu, Silvia Țurcan
CORECTOR ▶ Elvira Țăganaș-Pântea
MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741
„Moldpresa Grup” SRL
Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>